

Συμφωνία Επιχορήγησης
No: 2008 – 4466 / 001 – 001

Έργο No.
I43512-BG-2008-KA2-KA2MP

ΓΔ Εκπαίδευση και πολιτισμός

Πρόγραμμα διά βίου μάθησης

Αυτό το έργο έχει χρηματοδοτηθεί με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών για Κωφούς και Βαρήκοους

ΟΔΗΓΟΣ ΧΡΗΣΤΗ

Με την υποστήριξη του Προγράμματος Διά Βίου Μάθησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
Το προϊόν αυτό εκφράζει απόψεις του συγγραφέα. Η Επιτροπή δε φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση γίνει στις πληροφορίες που περιέχονται σε αυτό.

ΟΔΗΓΟΣ ΧΡΗΣΤΗ

Οδηγός Χρήστη για το Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών για Κωφούς και Βαρήκοους

Περιεχόμενα

Εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών	3
Επικοινωνιακές Δεξιότητες	3
Τι μπορώ να κάνω με το Χαρτοφυλάκίό μου;	3
Πώς να συμπληρώσεις το ΕΧΓΚΒ	4
1. Το Διαβατήριο Γλωσσών	4
2. Το Βιογραφικό Γλωσσομάθειας	5
Παραρτήματα Βιογραφικού Γλωσσομάθειας	6
3. Ο Φάκελος	6

Εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών

Το Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών χρησιμοποιείται για την καταγραφή των γλωσσικών σου δεξιοτήτων και της ικανότητάς σου να επικοινωνείς σε μια ξένη γλώσσα. Κάθε χρήστης δημιουργεί το δικό του Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών (ΕΧΓ, για συντομία). Το ΕΧΓ σου θα αναφέρεται σε εσένα.

Μπορείς να χρησιμοποιήσεις το ΕΧΓ, για να δείξεις τις γλωσσικές σου ικανότητες σε καθηγητές, φίλους και συγγενείς ή εργοδότες. Το Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών για Κωφούς και Βαρήκοους (ΕΧΓΚΒ) έχει σχεδιαστεί λαμβάνοντας υπόψη τις δυσκολίες που μπορεί να έχεις λόγω της κώφωσης στη χρήση μιας ξένης γλώσσας, ιδίως μιλώντας και ακούγοντας τους άλλους.

Μπορείς να δείξεις τις ικανότητές σου χρησιμοποιώντας παραδείγματα από γλώσσες που γνωρίζεις, όπως

- τη μητρική σου γλώσσα (τη γλώσσα με την οποία μεγάλωσες)
- άλλες γλώσσες της οικογένειάς ή της κοινότητάς σου,
- γλώσσες που έχεις διδαχθεί (π.χ. στο σχολείο, στο πανεπιστήμιο, σε μια εκπαιδευτική επίσκεψη)
- γλώσσες που έχεις μάθει από την εμπειρία σου (π.χ. μέσω εργασίας, ταξιδιών ή χόμπι).

Το ΕΧΓ καλύπτει όλες τις γλώσσες. Λέγεται *Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών*, επειδή έχει σχεδιαστεί στην Ευρώπη, αλλά αναφέρεται σε οποιαδήποτε γλώσσα, είτε χρησιμοποιείται στην Ευρώπη είτε όχι, όπως π.χ. αραβικά, κινέζικα, νάβαχο ή ούρντου.

Επικοινωνιακές Δεξιότητες

Λόγω κώφωσης ή βαρηκοΐας, το ΕΧΓΚΒ σου θα δείξει τις συνθήκες που μπορεί να σε επηρεάσουν στη χρήση μιας ξένης γλώσσας.

Υπάρχουν πέντε επικοινωνιακές δεξιότητες. Οι δεξιότητες που περιέχονται στο συγκεκριμένο ΕΧΓΚΒ είναι οι εξής:

- Κατανόηση γραπτού λόγου
- Παραγωγή γραπτού λόγου
- Προφορική επικοινωνία
- Παραγωγή προφορικού λόγου
- Κατανόηση προφορικού λόγου

Για κάποιους, η μητρική γλώσσα ίσως αντιμετωπίζεται ως ξένη, αν έχουν μεγαλώσει με τη νοηματική γλώσσα. Το ΕΧΓΚΒ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να μετρήσει την ικανότητά τους στη γλώσσα της κοινότητάς τους.

Το ΕΧΓΚΒ δεν αναφέρεται στην ικανότητα χρήσης νοηματικών γλωσσών ή δακτυλικών αλφαβητών. Το *Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών για Κωφούς και Βαρήκοους* αναγνωρίζει ότι οι νοηματικές γλώσσες είναι διαφορετικές από τις φωνούμενες γλώσσες. Οι περιγραφικοί δείκτες γλωσσομάθειας για νοηματικές γλώσσες θα διέφεραν αρκετά από αυτούς που χρησιμοποιούνται στο ΕΧΓΚΒ για την Προφορική Επικοινωνία, την Παραγωγή και την Κατανόηση Προφορικού Λόγου.

Η επίδραση των νοηματικών γλωσσών, με τον πλούτο και την περιπλοκότητα των εκφράσεων του προσώπου και των κινήσεων των χεριών και του σώματος, μπορεί κάλλιστα να βοηθήσει ένα κωφό ή βαρήκοο άτομο να εξηγήσει κάτι σε μια ξένη γλώσσα. Η ευχέρεια στη χρήση χειρονομιών αποτελεί πλεονέκτημα, όπως και για κάθε μαθητή ή ακούοντα, που μπορεί να χρησιμοποιήσει χειρονομίες ή απλά σκίτσα για να τον βοηθήσουν να γίνει κατανοητός.

Τι μπορώ να κάνω με το Χαρτοφυλάκίό μου;

Το ΕΧΓ έχει σχεδιαστεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης και αναγνωρίζεται σε όλη την Ευρώπη και σε πολλά άλλα μέρη του κόσμου.

Ακολουθούν παραδείγματα για το πώς μπορείς να χρησιμοποιήσεις το προσωπικό σου ΕΧΓΚΒ.

Εργοδότες

- για να τους δείξεις ποιες γλώσσες ξέρεις

- για να τους δείξεις τον αριθμό και το επίπεδο των γλωσσικών σου δεξιοτήτων
- για να τους δείξεις τους στόχους που έχεις μαθαίνοντας μια ξένη γλώσσα
- για να τους δείξεις τις διαπολιτισμικές σου εμπειρίες.

Συγγενείς και φίλοι

- για να τους δείξεις την πρόοδό σου
- για να τους δείξεις τον αριθμό των ξένων γλωσσών που χρησιμοποιείς
- για να τους δείξεις τις προτεραιότητές σου στην εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας
- για να τους δείξεις τις διαπολιτισμικές σου εμπειρίες.

Καθηγητές

- για να τους δείξεις σε ποιο επίπεδο έχεις φτάσει
- για να τους ζητήσεις να αξιολογήσουν/εκτιμήσουν και να επιβεβαιώσουν την πρόοδό σου στο Βιογραφικό Γλωσσομάθειας
- για να τους ζητήσεις να δώσουν αποδείξεις / μαρτυρίες παρατηρητών για την πρόοδό σου στον Φάκελο
- για να τους δείξεις πώς προτιμάς να μαθαίνεις μια ξένη γλώσσα
- για να τους εξηγήσεις πώς θέλεις να σου διδάσκουν μια ξένη γλώσσα
- για να ξεκαθαρίσεις τις ανάγκες σου ως κωφός ή βαρήκοος μαθητής ξένων γλωσσών.

Πώς να συμπληρώσεις το EXΓΚΒ

Το EXΓΚΒ αποτελείται από τρία μέρη.

1. Το **Διαβατήριο Γλωσσών**: το ‘διαβατήριό’ σου, με μια σύντομη εικόνα των δεξιοτήτων σου, των διπλωμάτων που μπορεί να έχεις πάρει και των γλωσσών που γνωρίζεις.
2. Το **Βιογραφικό Γλωσσομάθειας**: η δική σου ιστορία για τον τρόπο που απέκτησες τις ικανότητές σου. Παρέχει οδηγίες για το τι μπορεί να αναμένεται από εσένα ως κωφό ή βαρήκοο μαθητή.
3. Ο **Φάκελος**: ένα αρχείο με παραδείγματα στα οποία χρησιμοποιείς ξένες γλώσσες – από το σπίτι και την οικογένεια, την εργασία, τα ταξίδια, τα χόμπι, το σχολείο ή ό,τι άλλο θέλεις εσύ.

1. Το Διαβατήριο Γλωσσών

Το *Διαβατήριο Γλωσσών* αποτελεί μια επίσημη περίληψη του πώς χρησιμοποιείς τις ξένες γλώσσες. Δείχνει τις γλωσσικές σου δεξιότητες, τα επίπεδα επάρκειάς σου και τυχόν διπλώματα που έχεις πάρει. Επίσης, δείχνει πόσες ξένες γλώσσες ξέρεις και χρησιμοποιείς. Τέλος, το Διαβατήριο Γλωσσών εξηγεί το ρόλο του Συμβουλίου της Ευρώπης και την αναγνώριση του EXΓΚΒ σε όλη την Ευρώπη.

Στα διάφορα μέρη του, περιγράφονται τα εξής:

- ένα γλωσσικό σου προφίλ
- οι εμπειρίες σου στην εκμάθηση ξένων γλωσσών
- οι διαπολιτισμικές σου εμπειρίες
- τα τυπικά σου προσόντα: πιστοποιητικά, διπλώματα ή ό,τι άλλο μπορεί να έχεις αποκτήσει.

Γλωσσικό Προφίλ

Αποτελείται από μια μονοσέλιδη περίληψη της ικανότητάς σου σε μια συγκεκριμένη ξένη γλώσσα. Καλύπτει τον τρόπο που έχεις μάθει τη γλώσσα, πού και γιατί τη χρησιμοποιείς. Μπορείς να συμπληρώσεις ένα φύλο Γλωσσικού Προφίλ για καθεμιά από τις γλώσσες που γνωρίζεις, οι οποίες μπορεί να είναι:

- γλώσσες που έχεις μάθει μέσα από τη συμβατική εκπαίδευση (π.χ. στο σχολείο ή σε ένα επιμορφωτικό σεμινάριο)
- γλώσσες που έχεις μάθει άτυπα (π.χ. μέσω ταξιδιών, χόμπι ή εργασίας)
- γλώσσες με τις οποίες έχεις μεγαλώσει στο σπίτι ή την κοινότητά σου.

Μπορείς επίσης να καταγράψεις τη μητρική σου γλώσσα, δηλαδή τη γλώσσα με την οποία μεγάλωσες. Η πλειονότητα των χρηστών του ΕΧΓΚΒ μπορούν να συζητούν, να διαβάζουν και να γράφουν στη γλώσσα της ομιλούσας κοινότητάς τους. Κάποιοι χρήστες του ΕΧΓΚΒ δεν έμαθαν ποτέ τη φωνούμενη γλώσσα της κοινότητάς τους και έχουν ως μητρική τους γλώσσα τη νοηματική. Αυτό θα πρέπει να καταγραφεί, και η φωνούμενη γλώσσα της κοινότητας μπορεί να καταχωριστεί ως ξένη γλώσσα.

Σε κάθε γλωσσικό προφίλ, καταγράφεις το επίπεδο επάρκειάς σου για πέντε διαφορετικές επικοινωνιακές δεξιότητες:

- Κατανόηση γραπτού λόγου
- Παραγωγή γραπτού λόγου
- Προφορική επικοινωνία
- Παραγωγή προφορικού λόγου
- Κατανόηση προφορικού λόγου

Κλίμακα Αυτοαξιολόγησης

Η Κλίμακα Αυτοαξιολόγησης είναι η βάση σύμφωνα με την οποία εσύ και ο δάσκαλος/σύμβουλος σου αποφασίζετε σε ποιο επίπεδο μπορείς να αποδώσεις σε κάθε δεξιότητα. Στην Κλίμακα Αυτοαξιολόγησης, περιγράφονται έξι επίπεδα επάρκειας

Βασικός Χρήστης (A1, A2), Ανεξάρτητος Χρήστης (B1, B2) και Επαρκής Χρήστης (Γ1, Γ2)

με παραδείγματα δραστηριοτήτων που αντιστοιχούν σε κάθε επίπεδο. Αυτή είναι μια περίληψη των αναλυτικών περιγραφικών δεικτών που βρίσκονται στο Βιογραφικό Γλωσσομάθειας: βλέπε επόμενη ενότητα.

Περίληψη των γλωσσικών και διαπολιτισμικών εμπειριών

Το πρώτο μέρος αποτελεί περίληψη των εμπειριών σου από την εκμάθηση μιας γλώσσας στη χώρα όπου αυτή δε χρησιμοποιείται συνήθως – για παράδειγμα, μέσω της συμβατικής εκπαίδευσης, όπως είναι γίνεται στο σχολείο – αλλά θα μπορούσε να περιλαμβάνει γενικά γλώσσες που έμαθες

- στην τάξη
- στον εργασιακό χώρο
- κατά την επαφή σου με ομιλητές αυτής της γλώσσας
- με οποιονδήποτε άλλο τρόπο.

Το δεύτερο μέρος περιέχει πληροφορίες για τις γλωσσικές και διαπολιτισμικές σου εμπειρίες. Σε αυτές συμπεριλαμβάνεται και η παραμονή σου, για οποιονδήποτε λόγο, στη χώρα όπου χρησιμοποιείται συνήθως η γλώσσα που μαθαίνεις. Δίνεται έμφαση στα εξής:

- στην επαφή σου με άτομα από μια διαφορετική κουλτούρα
- στην παραμονή σου (π.χ. για δουλειά ή διακοπές) σε μέρη με διαφορετική κουλτούρα.

Αυτά εξηγούνται πιο αναλυτικά στο Βιογραφικό Γλωσσών.

Πιστοποιητικά και Διπλώματα

Στην ενότητα αυτή, μπορείς να καταγράψεις σύντομα στοιχεία για αποδεικτικά γλωσσομάθειας τα οποία μπορεί να κατέχεις. Αυτά μπορεί να έχουν εκδοθεί από σπουδές στο σχολείο ή το πανεπιστήμιο ή, για παράδειγμα, από εντατικά γλωσσικά μαθήματα στον εργασιακό χώρο.

Στην ενότητα Φάκελος του Χαρτοφυλακίου, μπορείς να διατηρείς τα ίδια τα πιστοποιητικά ή διπλώματα ως αποδείξεις για το αρχείο σου.

2. Το Βιογραφικό Γλωσσομάθειας

Το *Βιογραφικό Γλωσσομάθειας* παρέχει λεπτομερή περιγραφή των δεξιοτήτων και ικανοτήτων σου στις ξένες γλώσσες. Για παράδειγμα, ίσως να μπορείς να χρησιμοποιείς μια γλώσσα στις διακοπές ή στις αγορές σου – επομένως να μπορείς να μιλήσεις και να καταλάβεις – αλλά να μην μπορείς να γράφεις τίποτα στην ίδια γλώσσα. Σε μια άλλη γλώσσα, ίσως να μπορείς να διαβάζεις εγχειρίδια χρήσης, αλλά να μην μπορείς να μιλήσεις καθόλου.

Στο *Βιογραφικό Γλωσσομάθειας* μπορείς ακόμα να περιγράψεις τι σου αρέσει και τι όχι σε σχέση με τη διδασκαλία ξένων γλωσσών καθώς και τους τρόπους μάθησης που προτιμάς. Υπάρχει, επίσης, μια ενότητα για τις διαπολιτισμικές σου εμπειρίες στην ξένη γλώσσα.

Στους περισσότεροι χρήστες ενός ΕΧΓ αρέσει να συμπληρώνουν το *Βιογραφικό Γλωσσομάθειας*. Όταν ολοκληρωθεί, διηγείται την προσωπική σου ιστορία. Διάφορες συνθήκες που επηρεάζουν τη χρήση ξένων γλωσσών από κωφούς ή βαρήκοους μαθητές αναπτύσσονται αναλυτικά στο *Βιογραφικό Γλωσσομάθειας*.

Παραρτήματα Βιογραφικού Γλωσσομάθειας

Το Βιογραφικό Γλωσσομάθειας έχει δύο παραρτήματα. Το πρώτο παρέχει μια συνοπτική εικόνα των επιπέδων επάρκειας για τις πέντε δεξιότητες σε πέντε σελίδες και χρησιμεύει ως μέσο αναφοράς.

Το δεύτερο παράρτημα παρέχει στοιχεία για τις προτιμήσεις σου στις Εμπειρίες Γλωσσικής Εκμάθησης και περιέχει ένα εκτεταμένο Κουίζ Δραστηριοτήτων Εκμάθησης. Τέλος, αναφέρει τις Διαπολιτισμικές Εμπειρίες σε έναν λεπτομερή κατάλογο, που δείχνει την αποτελεσματικότητα στην επαφή με άτομα από διαφορετικές κουλτούρες.

3. Ο Φάκελος

Ο *Φάκελος* περιέχει παραδείγματα της δουλειάς σου, επιτεύγματα και δείγματα γλώσσας όπως τη χρησιμοποιείς. Όλα αυτά δείχνουν το επίπεδο επάρκειάς σου σε κάθε δεξιότητα που έχεις επιλέξει στην αυτοαξιολόγησή σου στο *Βιογραφικό Γλωσσομάθειας*. Ο *Φάκελος* περιέχει επίσης πληροφορίες για το πώς να κρατάς *Ημερολόγιο Γλωσσομάθειας*, με βάση τις σκέψεις σου στις *Εμπειρίες Γλωσσικής Εκμάθησης* και σε ένα μέρος του *Βιογραφικού Γλωσσομάθειας*.

Η χρήση του φακέλου γίνεται ανάλογα με τις δικές σου ανάγκες. Μπορείς να τον δείξεις σε έναν εργοδότη, για να σε βοηθήσει να πάρεις μια ορισμένη δουλειά. Μπορείς να τον συγκροτήσεις για τους δικούς σου λόγους ή για να τον δείξεις σε συγγενείς ή φίλους.

Αν χρησιμοποιείς τον φάκελο για να σε βοηθήσει στην αίτηση για μια δουλειά, ίσως να θέλεις να συμπεριλάβεις σε αυτόν έγγραφα που μπορείς να διαβάσεις ή να συμπληρώσεις σε μια ξένη γλώσσα, εγχειρίδια χρήσης που μπορείς να χρησιμοποιήσεις ή, σε κάποιο ανώτερο επίπεδο, ένα βίντεο από μια παρουσίαση που έδωσες.

Εάν ξέρεις μια ξένη γλώσσα από την οικογένειά σου, ίσως να θέλεις να συμπεριλάβεις στον φάκελο γράμματα που έχεις γράψει ή κάποια ομιλία σου σε κάποιον γάμο.

Μπορείς να συμπεριλάβεις μαρτυρίες από καθηγητές, εργοδότες ή άλλα άτομα με τα οποία χρησιμοποίησες μια ξένη γλώσσα. Ο *Φάκελός* σου παρέχει τις αποδείξεις για τις πληροφορίες του Ευρωπαϊκού Χαρτοφυλακίου Γλωσσών – είναι κάτι αντίστοιχο με τα χαρτοφυλάκια που χρησιμοποιούν οι σχεδιαστές ή τα μοντέλα στη δουλειά τους.

Αναλυτικές οδηγίες για τη συμπλήρωση του φακέλου βρίσκονται στον ίδιο το Φάκελο.